

Posudek bakalářské práce Pavla Peška: Hra jako sociální interakce: Kin-ball

V předkládané bakalářské práci jde autorovi Pavlovi Peškovi o to, prozkoumat hru s názvem Kin-ball. Název hry se odvíjí od obrovského míče, který je na své rozměry poměrně lehký, aby se hráči nemohli zranit, ale který zároveň svými kinetickými danostmi dokáže rozpohybovat tři proti sobě hrající družstva, usilující o to, míč podle pravidel odpálit soupeři a přičítat si co nejvíce bodů. Hra je cíleně vytvořená na zakázku kanadské osvěty, která se rozhodla podpořit něco, co umožní boj s narůstající obezitou národa. Kromě toho se ale ukázalo, že hra má i jiné potence, které ji odlišují od jiných rivalsky založených sportovních her.

V teoretické rovině se autor zamýšlí nad tím, co je hra a co je sport, a kterou z těchto dvou možností představuje Kin-ball. Podstatná část teorie je dále věnována socializačním důsledkům sportovně zaměřených her. V empirickém zkoumání pak tyto předpoklady zjišťuje na sedmi vybraných hráčích pražského kin-ballového klubu Dingo, aby potvrdil závěry, které jsou pro tuto celkem novou hru typické a přínosné.

Předností práce je její teoretické založení, čímž prokázal dobré obeznámení se základními teoriemi a schopnost orientovat se v nich. Slabší pak je způsob, jak s nimi Pavel pracoval a reagoval na ně svým výzkumem, který po teorii následoval. Jedna stránka věci Kin-ballu je aktivita a pocit důležitosti každého hráče, bez něhož se tým neobejde, neboť každý hráč má možnost být rovnocenným třeba i se zdatnějším spoluhráčem. To je to svůdné a pěkné na této hře. Zkoumání se ale mělo, podle mého mínění, zaměřit ještě na jiný motiv, který Kin-ball v hráčích probouzí a který z předchozího plyne. Ve druhé kapitole autor píše, že hrou se za přítomnosti pravidel učíme pochopit a pojednat střet svobody mé a svobody protivník (podle Sokola). Pešek se však téměř výhradně zabýval pouze tématem zapojení se do hry, a přestože se to nabízelo, neřešil už další aspekty socializace, kterým v teoretické části věnoval prostor. Mimochodem o inkluzi hráčů z nejrůznějších důvodů vyřazovaných je zmínka jen nepatrná. Což je taky škoda.

V teoretické části shledávám slabší místo ve výkladu klasika tématu hry, Huizingy. Jakoby se s hrou stalo něco špatného, vydala se špatnou cestou, proto se z ní stal sport. Ale v Homo ludens Huizinga na důkaz, že kultura má základ ve hře, uvádí v logice věci další příklady, kdy

se hra profesionalizuje, a tím i osamostatňuje, a dostává se do oblasti kultury: z písně se stává profesionální hudební umění, z jazykových her se stává poezie a literatura, z agonálního boje se stává politika, potažmo válka, i soudnictví má svého předchůdce ve hře, je jím spravedlnost určené losem či náhodou ad. Na tom, že se také sport osamostatnil, není proto nic špatného. V tom je Pavlův výklad nedotažený, možná i zcestný.

Herní pravidla Kin-ballu sice jsou zaznamenána, ale není z nich jasné několik věcí: např. jak se kontroluje 180 cm dopadení míče. Ale především je škoda, že není provedeno to, co popis pravidel, ale ani popis tréningu zachytit nedokáže, a tím je záznam dynamiky hry, to, v čem vlastně spočívá nejen ta legrace a zábavnost, ale i fyzická náročnost. Popis je příliš odtažitý a nezúčastněný, autor měl použít metodu přímého pozorování, něco jako reportáž utkání, aby byla čtenáři jasnější specifičnost hry.

Drobná formální chyba se vyskytla v citačních pravidlech: pokud autor používá literaturu klasiků psanou bezmála před stoletím (Huizinga, Caillois), je třeba uvést letopočet původního vydání, aby neklamala informace, že autor dílo napsal až v roce 2000.

Až na nějaké chyby v interpunkci je práce po jazykové stránce v pořádku, čtenářsky je poměrně zajímavá a psaná příjemným jazykem, a přes uvedené nedostatky splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečných prací. Navrhuji ocenit ji známkou velmi dobrou.